

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100946

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швед Ганна Володимирівна

2. Hanna Shved

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7931-885X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 14-12-2023

Спеціальність за освітою: Початкове навчання

Місце роботи здобувача: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 7527

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.09.03

Тема дисертації:

1. Розвиток післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України (50-ті – початок 90-х років XX століття)
2. Development of Post-Graduate Education of Pedagogical Staff of Preschool Education Institutions of Ukraine (50s – early 90s of the 20th century)

Реферат:

1. У дисертації представлено результати комплексного історико-педагогічного дослідження розвитку післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України (50-ті – початок 90-х років XX століття). Сучасна державна політика формування людського капіталу розглядає дошкільну освіту як інвестицію в суспільство сталого розвитку. Відповідність формування розвитку дитини в дошкільних освітніх інституціях пріоритетам розвитку національної системи освіти, суспільним запитам, вимогам державних стандартів перебуває у прямій залежності від професійної компетентності педагогів дошкільної галузі. У контексті реалізації сучасних цивілізаційних викликів система післядипломної педагогічної освіти має бути середовищем, де створено можливості для розвитку працівників дошкільної відповідно до

професійних стандартів й індивідуальних професійних запитів. Об'єкт дослідження – післядипломна освіта педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Предмет дослідження – розвиток змісту й організації післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України у 50-ті – на початку 90-х років ХХ століття. Мета дослідження – здійснити комплексний ретроспективний аналіз педагогічної теорії та практики розвитку змісту й організації післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України (50-ті – початок 90-х років ХХ століття) та окреслити перспективні напрямки актуалізації історико-педагогічного досвіду в сучасній системі освіти дорослих. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше здійснено комплексне історико-педагогічне дослідження розвитку післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України у період 50-х – початку 90-х років ХХ століття; проаналізовано джерельну базу та стан наукового розроблення проблеми; розроблено авторську періодизацію розвитку післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України у визначених хронологічних межах: I період (1950 – 1961 рр.) – організаційний (перший субперіод: 1950 – 1955 рр., другий субперіод: 1956 – 1961 рр.); II період (1962 – 1980 рр.) – уніфікаційний (перший субперіод: 1962 – 1969 рр., другий субперіод: 1970 – 1980 рр.); III період (1981 – 1991 рр.) – реформаційний (перший субперіод: 1981 – 1985 рр., другий субперіод: 1986 – 1991 рр.). На основі аналізу джерельної бази виявлено особливості розвитку післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України в досліджуваній період, які простежуються у виокремлених періодах: I період – організаційний (формування підґрунтя до організації інституційної форми професійного розвитку, визначення вимог до змісту післядипломної педагогічної освіти працівників дошкільної галузі); II період – уніфікаційний (активізація пошуку шляхів підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів для дошкільних закладів, уніфікація змісту освіти); III період – реформаційний (інтенсивні зміни в організації післядипломної освіти, активне використання методів стимулювання під час навчання педагогів, розроблення навчальних планів і програм, орієнтованих на поглиблене вивчення питань психологічної готовності дітей до навчання у школі з шести років). У дисертації окреслено перспективні напрямки актуалізації історико-педагогічного досвіду в сучасній системі освіти дорослих, зокрема відновлення в системі післядипломної освіти регіональної методичної ланки у всіх територіальних громадах, що забезпечує єдність підходів і цілісність системи професійного розвитку та методичної підтримки педагогів дошкільної галузі відповідно до пріоритетів державної освітньої політики та регіональних особливостей; розвиток організаційних підходів щодо щорічного підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та урізноманітнення форм післядипломної освіти на місцевому й обласному рівнях, що взаємодоповнюють і забезпечують постійне вдосконалення професійної компетентності педагогів дошкільної галузі відповідно до індивідуальної траєкторії професійного розвитку; удосконалення змісту післядипломної освіти педагогічних працівників дошкільної галузі відповідно до сучасних викликів. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання в системі післядипломної освіти для розроблення ефективних механізмів професійного розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

2. The dissertation presents the results of a comprehensive historical-and-pedagogical study of the development of post-graduate education of pedagogical staff in preschool education institutions of Ukraine (50s – early 90s of the 20th century). The modern state policy of human capital formation considers preschool education as an investment in a society of sustainable development. Compliance of the child's formative development in preschool education institutions with the priorities of the development of the national education system, public demands, requirements of state standards is directly dependent on preschool teachers' professional competence. In the context of the implementation of modern civilizational challenges, the system of postgraduate pedagogical education should be an environment where opportunities are created for preschool staff development in accordance with professional standards and individual professional requests. The object of the research is postgraduate education of pedagogical workers of preschool education institutions. The subject of the study is the development of the content and organization of postgraduate education of pedagogical staff of preschool education institutions of Ukraine in 50s – early 90s of the 20th century. The aim of the research is to carry out a comprehensive retrospective analysis of pedagogical theory and practice of the development of the content and

organization of postgraduate education of pedagogical staff of preschool education institutions of Ukraine (50s – early 90s of the 20th century) and to outline promising directions for the actualization of historical-and-pedagogical experience in the modern system of adult education. The scientific novelty of the study lies in the fact that for the first time a comprehensive historical-pedagogical study of the development of post-graduate education of pedagogical staff of preschool education institutions of Ukraine in the period of the 50s – early 90s of the 20th century was carried out; the source base and the state of scientific development of the problem were analyzed; the author's periodization of the development of postgraduate education of pedagogical staff of preschool education institutions of Ukraine was developed within certain chronological limits (the first period (1950 – 1961) is organizational (the first sub-period: 1950 – 1955, the second sub-period: 1956 – 1961); the second period (1962 – 1980) is unification (the first sub-period: 1962 – 1969, the second sub-period: 1970 – 1980); the third period (1981 – 1991) is reformation (the first sub-period: 1981 – 1985, the second sub-period: 1986 – 1991). On the basis of the analysis of the source base, the specific features of the development of postgraduate education of pedagogical staff of preschool education institutions of Ukraine in the researched period were identified, which can be traced in separate periods: the first period is organizational (formation of the basis for the organization of the institutional form of professional development, determination of requirements for the content of educators' postgraduate pedagogical education); the second period is unification period (intensification of the search for ways to train and retrain teaching staff for preschool institutions, unification of the content of education); the third period is reformation (intensive changes in the organization of postgraduate education, active use of stimulation methods during teachers' training, development of curricula and programs focused on in-depth study of children's psychological readiness to study at school from the age of six). The dissertation outlines promising directions for the actualization of historical-and-pedagogical experience in the modern system of adult education, in particular the restoration of the regional methodical link in the postgraduate education system in all territorial communities, which ensures the unity of approaches and the integrity of the system of preschool teachers' professional development and methodical support in accordance with the priorities of the state educational politics and regional characteristics; the development of organizational approaches to the annual improvement of the qualifications of pedagogical staff of preschool education institutions and the diversification of forms of postgraduate education at the local and regional levels, which complement each other and ensure the constant improvement of preschool teachers' professional competence in accordance with the individual trajectory of professional development; improvement of the content of preschool teachers' postgraduate education in accordance with modern challenges. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of their use in the system of postgraduate education for the development of effective mechanisms for the professional development of pedagogical staff of preschool education institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Швед Г. В. Аналіз поняття «розвиток післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти». Педагогічний альманах. Херсон. 2020. Вип. 45. С. 265–271.
- Швед Г. В. Нормативно-правове забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти УРСР у 60–70-х рр. XX ст. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів. 2020. Вип. 11 (167). С. 212–216.

- Швед Г. В. Становлення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти України (50-ті роки ХХ століття). Педагогічний альманах. Херсон. 2021. Вип. 47. С. 270–275.
- Швед Г. В. Школа передового педагогічного досвіду як форма підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних закладів УРСР (II половина ХХ століття). Педагогічний альманах. Херсон. 2021. Вип. 49. С. 271–277.
- Жорова І. Я., Швед Г. В. Організація професійного розвитку педагогічних працівників дошкільних закладів УРСР (60-70-ті роки ХХ століття). Педагогічний альманах. Херсон. 2021. Вип. 50. С. 197–202.
- Швед Г. В. Післядипломна освіта педагогічних працівників дошкільних закладів УРСР у 80-90-ті роки ХХ століття. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич. 2021. Вип. 46. Том 2. С. 194–197.
- Швед Г. Професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти в сучасному просторі післядипломної освіти України. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. 2021. № 2. S. 180–184.
- Швед Г. В. Особливості підвищення кваліфікації медсестер-вихователів дошкільних закладів УРСР (60 – 70-ті роки ХХ століття). Педагогічний альманах. Херсон. 2022. Вип. 52. С. 204–209.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U002891, 0121U110276

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жорова Ірина Ярославівна

2. Iryna Zhorova

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4304-4962

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біницька Катерина Миколаївна
2. Kateryna Binytska

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2111-5275**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія**Код за ЄДРПОУ:** 02138872**Місцезнаходження:** вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Обласна рада**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Янкович Олександра Іванівна
2. Oleksandra Yankovych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4253-5954**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка**Код за ЄДРПОУ:** 02125544**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Примакова Віталія Володимирівна
2. Vitaliia Prymakova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8914-6748**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович

2. Vasyl Kuzmenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5424-8234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кохановська Олена Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кохановська Олена Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кохановська Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна